

From Tisha b'Av to Tu b'Av – From Mourning to Rejoicing

Rabbi David Sedley

Happy Days

1. Taanis 26b

א"ר שמעון ב"ג לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו כל הכלים טעונין טבילה ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים.

Five Things

2. Taanis 26a-b

חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב... בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר

3. Taanis 30b-31a

בשלמא יום הכפורים משום דאית ביה סליחה ומחילה יום שניתנו בו לוחות האחרונות אלא ט"ו באב מאי היא אמר רב יהודה אמר שמואל יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה... אמר רב יוסף אמר רב נחמן יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל... רבה בר בר חנה א"ר יוחנן יום שכלו בו מתי מדבר... עולא אמר יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל ואמר לאיזה שירצו יעלו רב מתנה אמר יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה... רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו יום שפסקו מלכרות עצים למערכה...

Crying at Night

4. Bamidbar 14:1

וַתִּשָּׂא, כָּל-הָעֵדָה, וַיִּתְּנוּ, אֶת-קוֹלָם; וַיִּכְכּוּ הָעָם, בְּלִילָהּ הַהוּא.

5. Ramban Bamidbar 14:1

כי לעת ערב באו המרגלים באוהליהם כאשר הלכו מלפני משה, ובבקר השכימו וילינו כולם על משה ואהרן.

6. Taanis 29b

אמר רבה אמר ר' יוחנן [אותה לילה ליל] תשעה באב היה אמר להם הקב"ה אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכיה לדורות

Sixth Thing

7. Taanis 31a

אמר רב מנשיא וקרו ליה יום תבר מגל מכאן ואילך דמוסיף יוסיף ודלא מוסיף יסיף.

8. Rashi Taanis 31b

מכאן ואילך - מחמשה עשר באב ואילך דמוסיף לילות על הימים לעסוק בתורה יוסיף חיים על חייו:
דלא יוסיף - לעסוק בתורה בלילות:

9. Nedarim 81a

דאמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (ירמיהו ט, יא) מי האיש החכם ויבן את זאת דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פירושוהו עד שפירשו הקב"ה בעצמו דכתיב (ירמיהו ט, יב) ויאמר ה' על עזבם את תורת וגו' היינו לא שמעו בקולי היינו לא הלכו בה אמר רב יהודה אמר רב שאין מברכין בתורה תחלה.

10. Taanis 30a

ת"ר כל מצות הנוהגות באבל נוהגות בט' באב אסור באכילה ובשתיה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה ואסור לקרות בתורה בנביאים ובכתובים ולשנות במשנה בתלמוד ובמדרש ובהלכות ובאגדות אבל קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות ושונה במקום שאינו רגיל לשנות וקורא בקינות באיוב ובדברים הרעים שבירמיהו ותינוקות של בית רבן בטלין משום שנאמר (תהלים יט, ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב ר' יהודה אומר אף אינו קורא במקום שאינו רגיל לקרות ואינו שונה במקום שאינו רגיל לשנות אבל קורא הוא באיוב ובקינות ובדברים הרעים שבירמיהו ותינוקות של בית רבן בטלים בו משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב:

From Tisha b'Av to Tu b'Av – From Mourning to Rejoicing

Rabbi David Sedley

Summary Chart:

	Tisha B'Av	Tu B'Av
1	Spies in the desert	Stopped dying in the desert
2	First Beis HaMikdash	Tribe of Binyamin permitted to marry
3	Second Beis HaMikdash	Tribes permitted to intermarry
4	Beitar was conquered	Permitted to bury the dead of Beitar
5	Yerushalayim was ploughed	Removing road blocks to Yerushalayim
Over-arching reason	Crying at Night/ Not learning Torah properly	Completion of cutting wood Long nights to learn Torah

Torah of the Night

11. Tehillim 92:3

להגיד בבקר חסדך; וְאֶמוֹנֶתְךָ, בְּלֵילוֹת

12. Chagiga 12b

אמר ר"ל כל העוסק בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד ביום שנאמר יומם יצוה ה' חסדו משום ובלילה שירה עמי ואיכא דאמרי אמר ר"ל כל העוסק בתורה בעוה"ז שהוא דומה ללילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד לעוה"ב שהוא דומה ליום

13. Bereishis 28:11 and Rashi

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי בָּא הַשָּׁמַשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מְרֹאֲשֵׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

ו**ישכב במקום ההוא**: לשון מיעוט באותו מקום שכב, אבל ארבע עשרה שנים ששמש בבית עבר לא שכב בלילה, שהיה עוסק בתורה:

14. Bereishis 37:3 and Rashi

וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו כִּי בֶן זָקָנִים הוּא לוֹ וְעֵשָׂה לוֹ כְּתָנֶת פָּסִים

בן זקונים: שנולד לו לעת זקנתו. ואונקלוס תרגם בר חכים הוא ליה כל מה שלמד משם ועבר מסר לו.

15. Emes Le-Yaakov on Chumash Bereishis 37:3

יש לדקדק מדוע דוקא את תורת שם ועבר מסר לו, והלוא יעקב למד גם אצל אברהם זקנו ויצחק אביו, וכי לא היה לו את תורת האבות למסור לו? גם צריך לבאר, וכי לא מסר יעקב לשאר בניו את תורתו שלמד? וכיארנו... דהתורה של שם ועבר היתה תורה מיוחדת, תורת הגלות, כי רק שם ועבר שחיו בדורם של רשעים גמורים ואעפ"כ הצליחו להשאר בצדקתם הם אלו שיכולים למסור ליעקב איך לחיות אצל לבן הרשע ולא ללמד ממעשיו הרעים, ותורת האבות לא הספיקה לזה כי האבות היו זקנים ויאשבים בשיבה ולא הושפעו כלל מהשפעת סביבתם... והלא צריך יעקב להכין את בניו לגלות זו... על כרחך הודיעו כן על מנת שידעו כי עליהם להכין את עצמם לחיי הגלות, ומכיון שיוסף היה זה שהתגלגל לסביבת הרשעים והיה צריך לעמוד לבדו נגד כל הנסיונות שעמדו לו... היה יעקב מוכרח למסור דוקא לו את התורה המיוחדת הזאת, תורת הגלות. תורת שם ועבר.

Seven Day Festival of Av

16. Moed Katan 20a

מנין לאבילות שבעה דכתיב (עמוס ח, י) "הפכתי חגיכם לאבל" מה חג שבעה אף אבילות שבעה.

17. Pri Zaddik vol. 5 Tu B'Av 2,

נראה שהיה החג ז' ימים מט' באב עד ט"ו ב'ב. שלמדו בגמרא דידן מדכתיב חגיכם לאבל, דהיינו במה שהיה להם ט' אב לחג ז' ימים בזמן הבית ואמר הנביא שעל ידי החורבן והפכתי חגיכם לאבל.... נראה משטחיות המשנה שביום חתונתו חוזר על יום הכפורים שהוא זמן נתינת לוחות שניות כפירוש רש"י והרע"ב אבל ביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בינינו חוזר על ט"ו באב שבנין דלעתיד יהיה בט"ו באב. ומצינו סמיכות לזה בפסיקתא דאיתא שם מפני שבית המקדש הראשון נחרב במזל אריה זה אב ועל ידי אריה זה נבוכדנצר אף בית המקדש דלעתיד לבא יבוא אריה זה הקדוש ברוך הוא ויבנה את בית המקדש במזל אריה זה אב. ובודאי המכוון על יום חמשה עשר באב.